

Europees aanbod voor Nederlandse tekortberoepen

Met een uitlichting voor zorg en welzijn

Enkele belangrijke bevindingen:

- Nederland heeft in 2025 de krapste arbeidsmarkt van de Europese Economische Ruimte (EER).
- In de EER komen personeelstekorten het meest voor in de zorg- en welzijnsberoepen, ict beroepen en technische beroepen.
- Personeelsoverschotten zijn er meer bij de creatieve en taalkundige beroepen en de bedrijfseconomische en administratieve beroepen.
- Van de 193 Nederlandse tekortberoepen blijken er 184 te zijn (95%) waarvoor in ten minste één land een overschot wordt gerapporteerd. De potentiële vijver van kandidaten is dus aanzienlijk voor de Nederlandse tekortberoepen.
- Voorbeelden van beroepen met in Nederland een tekort, maar elders een overschot: *lassers en snijders* (Finland), *elektriciens gebouwaansluitingen* (Finland en Griekenland), *systeembeheerders* (Tsjechië, Letland) en *elektronica en hardware ingenieurs* (Griekenland, Finland).
- In de Nederlandse zorgsector zijn er meer openstaande vacatures en tekortberoepen dan in veel andere Europese landen. Soms is er een overschot aan zorgpersoneel elders in Europa, bijvoorbeeld *gespecialiseerd verpleegkundigen* (Finland), *fysiotherapeuten* (Cyprus) en *dierenartsen* (Oostenrijk, Letland). Voor *medisch specialisten* en *huis- en basisartsen* zijn er nergens overschotten en dit wordt steeds meer een nijpende situatie.
- EURES kan deze informatie gebruiken om werkgevers gerichte adviezen te geven over potentieel arbeidsaanbod in het buitenland.

1. Inleiding

Nederland heeft in 2025 de krapste arbeidsmarkt van de EER¹. Er zijn verschillende mogelijkheden om deze krapte te verminderen en UWV geeft daarover advies aan werkgevers². Eén van de 35 oplossingen is de inzet van buitenlands personeel. Voor werkgevers is het is dan nuttig om te weten waar dit (potentiële) aanbod zich bevindt voor de diverse sectoren en beroepen. EURES kan hierbij ondersteunen en maakt dan gebruik van onder meer dit rapport.

Deze publicatie is grotendeels gebaseerd op het onderzoek *Labour Shortages and Surpluses 2025* van de European Labour Authority (ELA), een agentschap van de Europese Unie waar ook EURES onder valt. In dit onderzoek verstrekken 28 Europese landen informatie over tekortberoepen en 25 landen over overschotberoepen. Voor Nederland heeft UWV hiervoor in 2025 informatie aangeleverd. In deze UWV-publicatie wordt voornamelijk bekeken in hoeverre voor de Nederlandse tekortberoepen er nog overschotten elders in Europa zijn. Dit is relevant voor de dienstverlening van EURES en voor het beleid ten aanzien van het verlenen van tewerkstellingsvergunningen aan mensen van buiten de Europese Economische Ruimte (EER).

¹ De Europese Economische Ruimte bestrijkt de 27-EU landen en 3 EVA-landen (Noorwegen, Liechtenstein en IJsland). Zwitserland behoort niet tot de EER, maar via een bilateraal verdrag geldt wel vrij verkeer van werknemers. Deze 31 landen worden samen aangeduid met EER+.

² Bron: [34 oplossingen voor personeelstekorten](#) UWV (2025).

Hierbij worden eigen analyses gemaakt die niet één-op-één terug te vinden zijn in het ELA-rapport. Zij zijn wel op dezelfde onderliggende data gebaseerd. Bovendien zijn her en der aanvullende en actuelere gegevens van Eurostat gebruikt, zoals over werkloosheid, vacaturegraad en krapte op de arbeidsmarkt.

Verder wordt in hoofdstuk 4 de sector zorg en welzijn eruit gelicht. In Nederland geldt voor deze sector voor de meeste beroepen nu en in de toekomst³ krapte en deze sector is verder in maatschappelijk opzicht cruciaal. Dit vierde en laatste hoofdstuk beschrijft in hoeverre er nog overschotten zijn in andere Europese landen voor de Nederlandse zorgsector.

2. Nederlandse krapte in Europees perspectief

In het vierde kwartaal van 2025 ligt het werkloosheidspercentage in de Europese Unie op 5,9%. Nederland heeft een duidelijk lager percentage (3,9%) en staat op de zesde plek op de ranglijst van 27 EU-landen. Tsjechië heeft de laagste werkloosheid, want daar ligt het werkloosheidspercentage eind 2025 op 2,9%. Ook Bulgarije, Polen, Malta en Duitsland hebben een (iets) lagere werkloosheid dan Nederland. Het hoogste werkloosheidspercentage geldt voor Spanje (9,9%), op de voet gevolgd door Finland (9,7%). Alhoewel er sprake is van convergentie in werkloosheidspercentages tussen de EU-landen zijn er nog steeds betrekkelijk grote verschillen.

Nederland heeft niet de laagste werkloosheid, maar wel de hoogste vacaturegraad van de 27 landen van de Europese Unie. Dit wordt door Eurostat gemeten als het aantal openstaande vacatures gedeeld door de totale vraag naar arbeid, oftewel de som van het aantal banen en het aantal openstaande vacatures. Niet alle landen meten het aantal vacatures voor de agrarische sector, dus vergelijkbare totaalcijfers tussen landen hebben betrekking op niet alle sectoren.⁴ De vacaturegraad ligt in het vierde kwartaal van 2025 in de Europese Unie op gemiddeld 2,0%, terwijl deze in Nederland 3,9% bedraagt. Nederland heeft dus bijna 2 keer zoveel openstaande vacatures dan gemiddeld in de EU. In 4 landen – Roemenië, Polen, Bulgarije en Finland – bedraagt de vacaturegraad minder dan 1%. Ten opzichte van deze 4 landen heeft Nederland meer dan 4 keer zoveel openstaande vacatures.

In een eerdere publicatie is geconcludeerd dat de verhouding tussen het aantal openstaande vacatures en de werkloosheid de beste indicator is voor het meten van krapte op de arbeidsmarkt⁵. Ook CBS hanteert deze maatstaf om de spanning op de arbeidsmarkt te meten (inclusief agrarische sector). De gegevens over zowel openstaande vacatures als werkloosheid zijn per kwartaal beschikbaar bij Eurostat. Dit verhoudingsgetal is door UWV berekend voor de landen van de EER+ waarover deze informatie beschikbaar is. Dit betreft 24 EU-landen, aangevuld met Noorwegen en Zwitserland. In figuur 1 wordt voor zowel 2024 als 2025 het kwartaalgemiddelde getoond.

Volgens deze krapte-indicator heeft Nederland in 2025 de meest krappe arbeidsmarkt van 26 landen in de EER+. Het verhoudingsgetal ligt in Nederland bijna op 1, dit wil zeggen dat er bijna net zoveel openstaande vacatures zijn (sector B t/m S) als werklozen (15 t/m 74 jaar). Het verhoudingsgetal ligt dus iets lager dan het soortgelijke verhoudingsgetal van het CBS vanwege het ontbreken van de vacatures voor onder meer de agrarische sector. Na Nederland hebben respectievelijk Malta, Duitsland, Noorwegen en Cyprus de krapste arbeidsmarkt. De meest ruime arbeidsmarkt is er in respectievelijk Spanje, Roemenië, Griekenland en Finland. In Spanje staan er tegenover elke vacature 17 werklozen. Dat wil overigens niet zeggen dat er op deelmarkten, qua regio of beroepsrichting, in deze landen geen krapte kan voorkomen (zie hoofdstuk 3)⁶.

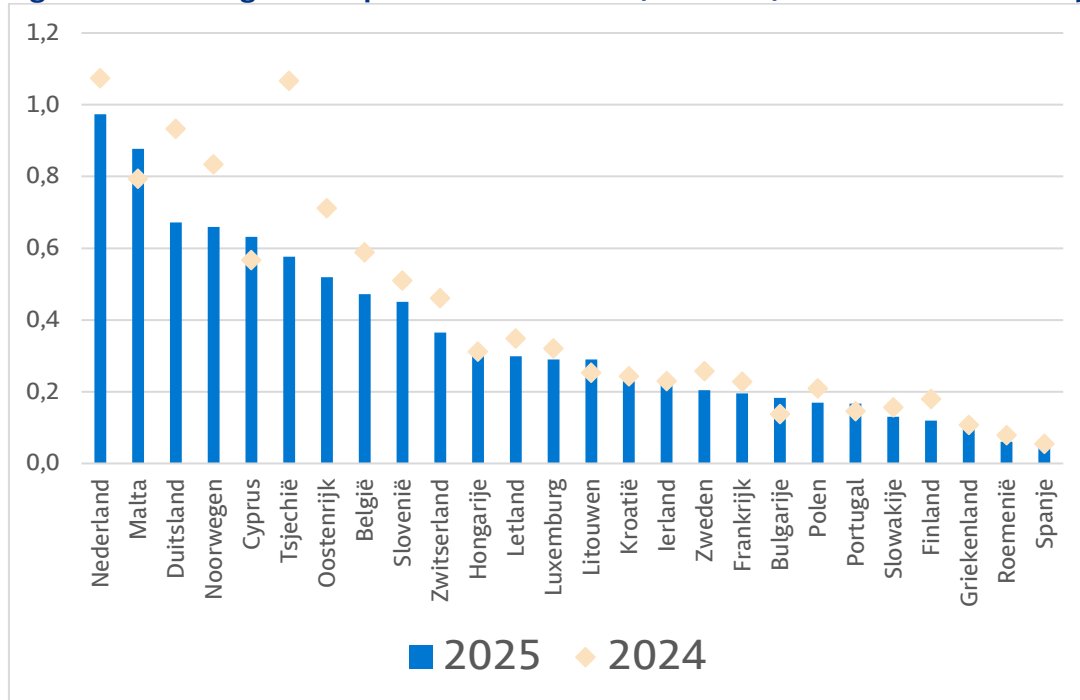
³ [Krapte neemt nog verder toe in 32 beroepen | UWV](#)

⁴ Het betreft de NACE-sectoren B t/m S, dus sector A (agrarische sector), S (overige persoonlijke diensten) en T (exterritoriale organisaties, zoals ambassades) zijn uitgesloten. NACE is de Europese classificatie naar sector.

⁵ Van Smoorenburg (2024), *A Comparison of Labour Market Tightness over Time and Between Countries: An Evaluation of Indicators*. In: *Shortages of Labour and Skills*, pg. 49-59, Edited by Christa Larsen, Nomos.

⁶ In Italië ontbreekt het absolute aantal openstaande vacatures, waardoor ook het totaal aantal in de EU ontbreekt. Wel zijn de vacaturegraad en het werkloosheidspercentage bekend. Op basis hiervan komt dit ratiogetal tussen vacatures en werkloosheid uit op 0,30 in Italië en 0,34 gemiddeld in de EU in 2025.

Figuur 1 Verhouding tussen openstaande vacatures (sector B-S) en werkloosheid 15-74 jaar

Bron: Eurostat/UWV (2026)

Na afloop van de covid-crisis volgde in veel landen sterk herstel van de economische groei. In de meeste Europese landen, waaronder Nederland, nam de krapte snel toe en bereikte een hoogtepunt in 2022. Daarna is in de meeste landen sprake geweest van dalende krapte. Dit gold ook nog tussen 2024 en 2025, zoals figuur 1 toont. Deze daling had vooral betrekking op landen waar de krapte het hoogst was. De oorzaak hiervoor kan onder meer gelegen zijn in netto arbeidsmigratie van personeel van landen met een ruimere arbeidsmarkt naar landen met een krappere arbeidsmarkt. Door een beperkte economische groei en gestage toename van het arbeidsaanbod is ook in Nederland de krapte tussen 2024 en 2025 iets gedaald.

3. Tekort- en overschotberoepen in Nederland en Europa

3.1 Toelichting ELA-onderzoek

In dit hoofdstuk wordt een databestand gebruikt dat hoort bij het onderzoek van de European Labour Authority (ELA) genaamd *Labour Shortages and Surpluses 2025*⁷. In dit onderzoek wordt een uitvraag gedaan naar de tekort- en overschotberoepen in alle 31 landen van de EER+, want deze landen zijn allen verbonden aan EURES⁸. De volgende landen hebben in 2025 niet deelgenomen aan het onderzoek: IJsland, Liechtenstein en Zwitserland⁹. Bovendien waren er 3 landen die wel informatie hebben verschaft over tekortberoepen, maar niet over overschotberoepen. Dit waren Ierland, Polen en Italië. Dit betekent dat 28 Europese landen informatie hebben verstrekt over tekortberoepen en 25 landen over overschotberoepen.

Het onderzoek bevat gedetailleerde informatie naar beroep, want er wordt door de landen gerapporteerd op basis van 436 *ISCO'08 unit groups*. Dit is een internationaal erkende beroepsclassificatie. UWV heeft daarom haar informatie over kansrijke en kansarme beroepen in 2025 volgens de BRC-plus indeling, die nog gedetailleerder is, omgezet naar deze internationale beroepenclassificatie¹⁰.

⁷ Zie [Labour shortages and surpluses in Europe - EURES \(EUROpean Employment Services\)](#) met het rapport en het dashboard met de belangrijkste uitkomsten. Dit onderzoek wordt jaarlijks uitgevoerd. Zie ook de Nederlandse bewerking die in juni 2023 is verschenen: [Vaak arbeidsaanbod in Europa voor Nederlandse tekortberoepen | UWV](#).

⁸ EURES helpt werkzoekenden aan een baan en werkgevers aan personeel uit heel Europa. Daartoe wordt gebruik gemaakt van een netwerk van EURES-adviseurs in al deze landen.

⁹ Zwitserland heeft wel in 2024 mee gedaan.

¹⁰ Zie voor de gedetailleerdere lijst van kansrijke en kansarme beroepen de UWV-publicaties [Beroepskansen | UWV](#).

De deelnemende landen moeten per beroep aangeven tot welke categorie het behoort (in totaal 436 ISCO-beroepen):

- Tekortberoep
- Overschotberoep
- Zowel overschot als tekort
- In evenwicht
- Onbekend

Bij de categorie “in evenwicht” is er geen sprake van een overschot of een tekort voor een beroep, terwijl er voldoende data zijn om dit vast te stellen. Wanneer er onvoldoende (betrouwbare) data beschikbaar zijn, geldt de categorie onbekend. Verder wordt de categorie “zowel overschot als tekort” gebruikt wanneer er grote regionale verschillen zijn of verschillen naar een specifiek beroep binnen een ISCO-beroep. Zo kan er bijvoorbeeld een verschil zijn tussen de twee BRC-plus beroepen *timmerlieden werkplaats en interieur* versus *timmerlieden bouw en beton*, terwijl dit hetzelfde ISCO-beroep *timmerlieden* betreft. Deze antwoordcategorie “zowel overschot als tekort” wordt echter slechts in 12 landen gebruikt en dan vooral in België (52x), Finland (50x) en Hongarije (43x). Bij de meeste landen komt deze categorie niet of nauwelijks voor. In het ELA-rapport worden ze meegeteld bij zowel het aantal tekortberoepen als het aantal overschotberoepen. Omdat landen verschillend zijn omgegaan met het benutten van deze antwoordcategorie wordt in deze UWV-publicatie van het ELA-rapport afgeweken en wordt er verder geen aandacht aan besteed. Het aantal overschot- en tekortberoepen in deze UWV-publicatie is dus exclusief de gevallen waarbij er sprake is van zowel een overschot als een tekort in een land. Eventueel kunnen ze worden opgezocht in het dashboard en/of het rapport van ELA.

De EURES-organisaties die deze informatie aanleveren aan ELA maken veelal gebruik van de publieke arbeidsvoorzieningsorganisaties in de desbetreffende landen. EURES Nederland maakt gebruik van de gegevens van UWV. Dit impliceert wel dat de methodiek per land kan verschillen om vast te stellen of een beroep een tekort- of overschotberoep is. Dit wordt beschouwd als het grootste nadeel van dit ELA-onderzoek. Zowel de onderliggende indicatoren, de normering daarvan en ook de tijdspanne varieert enigszins per land (zie ELA-rapport). Daarbij moet worden opgemerkt dat de systemen van sociale zekerheid, de registratie van werkzoekenden & vacatures en de daarop gebaseerde databronnen ook variëren per land. Ondanks verschillen in methodieken kunnen deze daarom voor landen toch valide en betrouwbare resultaten opleveren. De vergelijkbaarheid van de uitkomsten is echter beperkt, ondanks dat dezelfde beroepenclassificatie wordt gebruikt. In Roemenië worden bijvoorbeeld erg veel tekortberoepen gerapporteerd, maar dit spoot niet met de in zijn algemeenheid ruime arbeidsmarkt in dat land. Ook het aantal tekortberoepen in Italië is opvallend hoog. Daarentegen worden in bijvoorbeeld Oostenrijk erg veel overschotten gerapporteerd, terwijl dit niet rijmt met een redelijk krappe arbeidsmarkt in dat land (zie hoofdstuk 2). Grote afwijkingen kunnen liggen aan verschillen in methodiek of eventueel aan (niet gerapporteerde) regionale verschillen in landen¹¹.

3.2 Overschot- en tekortberoepen in Europa

Tabel 1 laat het gemiddeld aantal landen met een tekortberoep zien en dit wordt ook opgesplitst naar beroepsniveau. In totaal ligt het gemiddelde bij tekortberoepen op 6 landen (van de maximaal 28 landen). Bij beroepen met beroepsniveau 2 ligt dit het hoogst (6 landen) en bij beroepen met beroepsniveau 3 het laagst (4 landen). De verschillen naar beroepsniveau zijn echter niet erg groot.

Tabel 1 Aantal tekort- en overschotberoepen naar beroepsniveau (2025)

Beroepsniveau	Aantal onderscheiden beroepen volgens ISCO-4	Gemiddeld aantal landen dat tekorten heeft (max 28)	Gemiddeld aantal landen dat overschotten heeft (max 25)
Beroepsniveau 1	34	5	5
Beroepsniveau 2	194	6	4
Beroepsniveau 3	89	4	4
Beroepsniveau 4	119	5	5
Totaal	436	6	5

Bron: ELA/UWV (2026)

Een soortgelijke tabel is gemaakt naar beroepsklasse (zie tabel 2), waarbij de verschillen veel groter zijn dan naar beroepsniveau. Voor de tekorten in de zorg- en welzijnsberoepen, ict beroepen en technische beroepen is het gemiddeld aantal landen het hoogst (7 of meer landen). Daarentegen ligt dit gemiddelde bij creatieve en taalkundige beroepen slechts op 2 landen. Ook bij managers ligt dit laag (3 landen). Voor de overschotberoepen geldt een enigszins gespiegelde situatie. Zo is er voor de overschotten in de creatieve en taalkundige beroepen een gemiddelde

¹¹ UWV neemt deel aan een EU-project om te komen tot een uniforme methodiek om de krapte per beroep in de diverse Europese landen te meten.

van 9 landen. Ook het gemiddeld aantal landen bij de bedrijfseconomische en administratieve beroepen ligt hoog (6). Daarentegen ligt het gemiddeld aantal landen bij overschotten in de zorg en welzijnsberoepen op slechts op 3.

Nog moet worden opgemerkt dat in veel landen er géén overschot of tekort wordt gerapporteerd voor de diverse beroepen. De arbeidsmarktsituatie is dan onbekend, in evenwicht of er zijn – in een beperkt aantal gevallen – zowel tekorten als overschotten.

Tabel 2 Aantal tekort- en overschotberoepen naar beroepsklasse (2025)

Beroepsklasse	Aantal onderscheiden beroepen volgens ISCO-4	Gemiddeld aantal landen dat tekorten heeft (max 28)	Gemiddeld aantal landen dat overschotten heeft (max 25)
Zorg en welzijn beroepen	43	8	3
ICT beroepen	15	7	4
Technische beroepen	143	7	4
Dienstverlenende beroepen	26	6	5
Transport en logistiek beroepen	29	6	5
Pedagogische beroepen	17	5	5
Agrarische beroepen	20	5	3
Commerciële beroepen	21	4	5
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	20	4	3
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	50	4	6
Managers	27	3	5
Creatieve en taalkundige beroepen	18	2	9
Totaal (incl. overig)	436	6	5

Bron: ELA/UWV (2026)

3.3 Overschot- en tekortberoepen in Nederland

Van de in totaal 436 ISCO-beroepen zijn er in Nederland in 2025 193 tekortberoepen (44%). Het grootste deel (81) heeft betrekking op beroepsniveau 2¹². Op zich is dat hoge aantal niet zo vreemd, want op dit beroepsniveau worden ook de meeste beroepen onderscheiden. De verdeling van tekortberoepen naar beroepsniveau lijkt sterk op de verdeling van alle beroepen naar beroepsniveau (zie tabel 3). In paragraaf 3.4 worden de Nederlandse tekortberoepen nader uitgelicht en wordt bekeken in hoeverre er elders in Europa overschotten hiervoor zijn.

Tabel 3 Aantal tekort- en overschotberoepen naar beroepsniveau in Nederland (2025)

Beroepsniveau	Verdeling onderscheiden beroepen volgens ISCO-4	Aantal tekortberoepen in Nederland	Verdeling tekortberoepen in Nederland	Aantal overschotberoepen in Nederland
Beroepsniveau 1	8%	13	7%	0
Beroepsniveau 2	44%	81	42%	2
Beroepsniveau 3	20%	41	21%	1
Beroepsniveau 4	27%	58	30%	3
Totaal	100%	193	100%	6

Bron: ELA/UWV (2026)

Naast tekortberoepen zijn er nog 4 categorieën: overschotberoepen, zowel overschot- als tekortberoepen, een arbeidsmarkt in evenwicht en beroepen waarvoor de arbeidsmarktsituatie onbekend is. Dit laatste komt in Nederland 143 keer voor: UWV biedt liever geen informatie dan onbetrouwbare informatie. Bij 92 ISCO-beroepen is de arbeidsmarkt min of meer in evenwicht. Verder is er in 2 gevallen zowel sprake van een overschot als een tekort. Dit betreft *sociaal werkers, woon- en groepsbegeleiders* en *postbodes en postsorteerders*.

¹² De ISCO-2008 is een internationale classificatie van beroepen op grond van overeenkomst qua niveau en specialisatie van de benodigde vaardigheden om het beroep uit te oefenen:

- ISCO niveau 1 staat voor eenvoudige routinematige taken, waarvoor elementair of lager onderwijs volstaat;
- ISCO niveau 2 staat voor weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is;
- ISCO niveau 3 staat voor complexe taken, waarvoor middelbaar of hoger onderwijs vereist is;
- ISCO niveau 4 staat voor zeer complexe gespecialiseerde taken, waarvoor hoger of wetenschappelijk onderwijs vereist is.

Tot slot geldt voor de volgende 6 ISCO-beroepen in 2025 in Nederland een overschot:

- Auteurs, technisch schrijvers (beroepsniveau 4);
- Vertalers, tolken en andere taalkundigen (beroepsniveau 4);
- Grafisch vormgevers en multimedia vormgevers (beroepsniveau 4);
- Fotografen (beroepsniveau 3);
- Dierverzorgers (beroepsniveau 2);
- Medewerkers data-invoer (beroepsniveau 2).

Vaak geldt in andere landen hiervoor ook een overschot. Zo is er in 19 (van de maximaal 25 landen) een overschot gerapporteerd voor *grafisch vormgevers en multimediovormgevers*. Voor *vertalers, tolken en andere taalkundigen* is er in 14 landen een overschot en voor zowel *fotografen* als *medewerkers data-invoer* in 12 landen. Voor *dierverzorgers* wordt veel minder vaak een overschot gemeld (7 keer), maar in geen enkel land een tekort. Ten slotte wordt voor *auteurs, technisch schrijvers* in 6 landen een overschot gerapporteerd en in 2 landen (Denemarken en Italië) een tekort.

3.4 Overschotten in Europa voor tekortberoepen in Nederland

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven heeft Nederland in 2025 de meest krappe arbeidsmarkt van de Europese Economische Ruimte. Een interessante vraag is, in hoeverre overschotten in andere EER+ landen de tekorten in Nederland zouden kunnen reduceren. Deze vraag is met dit onderzoek echter niet te beantwoorden. Daartoe dient personeel uit andere landen zich daadwerkelijk te begeven naar Nederland en zullen zij in de gevraagde richtingen werk moeten vinden. Dit ligt aan de mobiliteit van de buitenlandse arbeidskrachten, maar ook aan belemmeringen en specifieke competenties. Bij dit laatste kan worden gedacht aan het spreken van de Nederlandse (of Engelse) taal. Maar ook andere factoren spelen een rol, zoals diploma-erkenning en culturele verschillen die arbeidsinpassing in de weg kunnen staan. In dit onderzoek kan uitsluitend worden aangegeven of er een vijver van potentiële kandidaten aanwezig is in andere EER+ landen, die beschikken over dezelfde beroepsachtergrond. Op basis van deze informatie kunnen werkgevers of kan EURES bijvoorbeeld projecten opzetten en/of specifieke ondersteuning bieden aan buitenlandse werkzoekenden. Daarbij geldt binnen EURES de ongeschreven regel dat de landelijke EURES-organisaties niet actief gaan werven voor beroepen, waarvoor in het desbetreffende land eveneens een tekort geldt. De focus wordt in principe gelegd op landen waarvoor een overschot geldt voor de desbetreffende Nederlandse tekortberoepen. Deze regel draagt bij aan het voorkomen van een braindrain in herkomstlanden en kan ervoor zorgen dat tegelijkertijd tekorten in het ene land en overschotten in het andere land worden verminderd.

Van de 193 Nederlandse tekortberoepen blijken er 184 te zijn (95%) waarvoor in *officieren* ten minste één land een overschot wordt gerapporteerd¹³. De potentiële vijver van kandidaten is dus aanzienlijk voor de Nederlandse tekortberoepen. Bij de overblijvende 9 beroepen wordt dus nergens een overschot gemeld. Hierbij wordt opgemerkt dat IJsland, Liechtenstein en Zwitserland helemaal niet meedoen aan dit ELA-onderzoek en Ierland, Polen en Italië niet rapporteren over overschotberoepen. Wanneer één of meerdere van deze 6 landen overschotten zouden hebben, dan zou er voor nog een groter deel van de Nederlandse tekortberoepen elders binnen de EER+ overschotten zijn. In tabel 4 staan de 9 Nederlandse tekortberoepen, waarvoor nergens een overschot wordt gemeld. Vijf van deze beroepen behoren tot de beroepsklasse zorg- en welzijnsberoepen. Voor het ISCO-beroep *medisch specialisten* is er in 22 landen een tekort. Dit hoge aantal landen met een tekort geldt ook voor *huisartsen- en basisartsen*. Voor is er weliswaar nergens een overschot, maar zijn er ook slechts in 2 landen tekorten gerapporteerd.

Tabel 4 Tekortberoepen in Nederland en in geen enkel ander land een overschot (2025)

ISCO-Beroeps-niveau	ISCO beroep	Aantal landen met tekort
4	Medisch specialisten	22
4	Huisartsen en basisartsen (niet in opleiding tot specialist)	19
2	Constructiewerkers	16
3	Laboranten medische diagnostiek en therapie	12
3	Verpleegkundigen (geen coördinerende of specialistische taken)	13
2	Gevangenenbewaarders	13
4	Managers kinderopvang	4
4	Paramedische beroepen	6
4	Officieren	2

Bron: ELA/UWV (2026)

¹³ Wanneer de grens wordt gelegd op ten minste 3 landen dan zijn het 145 beroepen (75%) en bij een grens van ten minste 5 landen zijn het 74 beroepen met een overschot elders in Europa (38%).

Bij 39 tekortberoepen in Nederland wordt in 1 of 2 landen een overschot gemeld. In tabel 5 staan de beroepen waarvoor dit geldt en welke landen dit betreft. Verder is opgenomen in hoeveel landen er tekorten zijn voor beroepen (inclusief Nederland). Voor het beroep *lassers en snijders* zijn er in 21 landen tekorten en wordt alleen in Finland een overschot gerapporteerd. Ook voor *elektriciens gebouwaansluitingen* zijn er in 21 landen tekorten, maar alleen in Finland en Griekenland overschotten. De tabel wordt gedomineerd door technische beroepen (11) en zorg- en welzijnsberoepen (11). Bij beide beroepsklassen zijn er vaak veel landen met tekorten en weinig landen met overschotten. Beroepen met het hoogste beroepsniveau zijn oververtegenwoordigd in tabel 5. Bij 14 ISCO-beroepen gaat het namelijk om beroepsniveau 4, zoals *gespecialiseerd verpleegkundigen* (Finland), *fysiotherapeuten* (Cyprus), *dierenartsen* (Oostenrijk, Letland), *elektronica en hardware ingenieurs* (Griekenland, Finland) en *systeembeheerders* (Tsjechië, Letland).

Tabel 5 Tekortberoepen in Nederland en in 1 of 2 landen een overschot (2025)

ISCO-Beroeps-niveau	ISCO beroep	Landen met overschot	Aantal landen met een tekort
2	Lassers en snijders	Finland	21
2	Elektriciens gebouwaansluitingen	Griekenland, Finland	21
4	Gespecialiseerd verpleegkundigen en verpleegkundig coördinatoren	Finland	20
2	Plaatwerkers	Finland	18
2	Verzorgenden intramuraal	Letland, Portugal	16
4	Fysiotherapeuten	Cyprus	15
4	Elektrotechnisch ingenieurs	Griekenland, Letland	15
2	Machinstellers en -bedieners metaalproductvervaardiging	Finland, Letland	15
3	Elektrotechnici	Tsjechië, Griekenland	14
1	Fastfoodbereiders	Oostenrijk, Letland	14
2	Verf- en lakspuiters	Griekenland, Finland	14
3	Chef-koks	Letland	13
4	Docenten speciaal onderwijs	Oostenrijk, Griekenland	12
2	Gereedschapmakers	Letland	12
2	Elektronicamonteurs	Griekenland, Finland	12
4	Audiologen en logopedisten	Slowakije	11
4	Docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs	Oostenrijk, Griekenland	11
4	Elektronica- en hardware ingenieurs	Griekenland, Finland	11
4	Dierenartsen	Oostenrijk, Letland	11
4	Databank- en netwerkspecialisten n.e.g.	Letland	10
4	Specialisten op het gebied van de gezondheidszorg n.e.g.	Finland	9
4	Systeembeheerders	Tsjechië, Letland	9
3	Ambulancepersoneel	Oostenrijk	8
3	Medisch en pathologisch laboranten	Tsjechië, Letland	8
3	Tandartsassistenten en mondhygiënisten	Oostenrijk, Letland	8
2	Bedieners machines en installaties vervaardiging chemische producten	Oostenrijk, Letland	8
4	Cartografen en landmeetkundigen	Oostenrijk, Letland	7
3	Medische praktijkassistenten	Oostenrijk, Luxemburg	7
2	Politiepersoneel	Oostenrijk	7
4	Netwerkspecialisten	Letland	6
1	Andere militaire rangen	Tsjechië, Spanje	6
3	Medisch secretaresses	Oostenrijk, Luxemburg	6
3	Opticiens	Letland, Slowakije	6
2	Pompbedienden	Oostenrijk, Letland	6
4	Managers onderwijs	Bulgarije	4
2	Onderofficieren	Letland	4
2	Remmers, sein en wisselwachters	Bulgarije, Letland	4
1	Fietskoeriers en fietstaxichauffeurs	Oostenrijk, Griekenland	2
3	Ambtenaren vergunningen	Slowakije	1

Bron: ELA/UWV (2026)

Soms is er in 3 of meer Europese landen een overschot aan personeel, terwijl er in heel veel landen een tekort is. In tabel 6 is hierbij een grens gehanteerd van ten minste 15 landen die een tekort rapporteren. Nederland is één van die 15 landen. Zo is er in 20 landen een tekort aan *loodgieters en pijpfitters*, terwijl er in 3 landen een overschot wordt gerapporteerd. Dit zijn Griekenland, Finland en Luxemburg. Voor *buschauffeurs en trambestuurders* en voor *vrachtwagenchauffeurs* zijn zelfs in respectievelijk 5 en 4 landen overschotten gemeld. Opvallend is dat deze tabel 6

uitsluitend beroepen van beroepsniveau 2 bevat. ISCO niveau 2 staat voor weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is.

Tabel 6 Beroepen met in ten minste 15 landen een tekort (waaronder Nederland) en in 3 of meer landen een overschot (2025)

Beroeps-niveau	ISCO beroep	Totaal landen met tekort	Totaal landen met overschot	Landen met een overschot
2	Loodgieters en pijpfitters	20	3	Griekenland, Finland, Luxemburg
2	Buschauffeurs en trambestuurders	19	5	Oostenrijk, Griekenland, Finland, Luxemburg en Letland
2	Vrachtwagenchauffeurs	19	4	Oostenrijk, Griekenland, Finland, Luxemburg
2	Elektromonteurs voertuigen, machines, motoren	17	3	Griekenland, Finland, Letland
2	Koks	17	3	Finland, Letland, Portugal
2	Monteurs industriële en landbouwmachines	16	3	Finland, Letland, Roemenië
2	Installateurs luchtbehandeling en koeltechniek	16	3	Griekenland, Finland, Letland
2	Slagers, vishandelaren	16	3	Oostenrijk, Finland, Letland
2	Automonteurs	15	3	Finland, Letland, Roemenië

Bron: ELA/UWV (2026)

4. Aanbod voor tekorten in zorg en welzijn

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de sector zorg en welzijn uitgelicht. In Nederland geldt voor deze sector voor de meeste beroepen nu en in de toekomst krapte¹⁴ en deze sector is ook in maatschappelijk opzicht cruciaal. Daarnaast heeft Nederland veel banen in de zorg- en welzijnssector. Het aandeel in Nederland (16%) wordt alleen overtroffen door Noorwegen, Zweden, Finland en Denemarken¹⁵. Tot slot wordt de zorg- en welzijnssector ook uitgelicht in de ELA-rapportage. Daar kan aanvullende informatie worden opgezocht.

Ondanks de krapte is er in Nederland weinig buitenlands zorgpersoneel. Van de verpleegkundigen in Nederland is slechts 7% in het buitenland geboren. In Duitsland is het vergelijkbare cijfer 19% en in het Verenigd Koninkrijk 28%. Een soortgelijke situatie geldt voor artsen, want daarvoor geldt dat in Nederland 16% in het buitenland is geboren, terwijl dit percentage in bijvoorbeeld Duitsland (22%) en het Verenigd Koninkrijk (41%) veel hoger is¹⁶. Ook blijkt uit het BIG-register dat slechts 1,5% van de verpleegkundigen een buitenlands diploma heeft. De beheersing van de Nederlandse taal en diploma-erkenning lijkt een fors probleem voor de inzet van buitenlands zorgpersoneel. Uit onderzoek bij zorginstellingen¹⁷ blijkt dat 61% niet in het buitenland werft vanwege taal- en communicatieproblemen. Bij 24% van de zorginstellingen is het lastig om buitenlandse kwalificaties te beoordelen en bij 21% is het lastig om aan eisen voor toegang tot het beroep te voldoen. Werkgevers in de zorg- en welzijnssector zijn (daarom) huiverig om buitenlands zorgpersoneel te werven. Door slechts 22% van de werkgevers in de gezondheidszorg die last hebben van krapte, wordt het eerder aannemen van buitenlands personeel als geschikte maatregel gezien¹⁸.

De problemen met de inzet van buitenlands zorgpersoneel zijn evident. De route naar een Nederlandse zorginstelling is echter niet altijd onoverkomelijk. Daarbij is een eerste vraag, waar mogelijkerwijs nog zorgpersoneel elders in Europa aanwezig is. Dit hoofdstuk gaat op deze vraag in, zonder de belemmeringen voor arbeidsinpassing hiermee te willen bagatelliseren.

Allereerst wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de vraag of de krapte in Nederland bijzonder is ten opzichte van andere Europese landen. Vervolgens wordt per beroep nagegaan of er voor specifieke Nederlandse tekortberoepen in de zorg en welzijn elders in Europa overschotten aanwezig zijn.

¹⁴ [Krapte neemt nog verder toe in 32 beroepen | UWV](#)

¹⁵ Het aantal banen in de sector zorg- en welzijnssector ten opzichte van het totaal aantal banen ligt in Nederland op 16% en in de EU-27 gemiddeld op 11% (2024). In Roemenië en Cyprus ligt dit bijvoorbeeld op 5%. Daarbij geldt de kanttekening dat de Nederlandse sector zorg en welzijn relatief veel deeltijdbanen kent.

¹⁶ Bron: [International Migration Outlook 2025, OECD](#), met ook cijfers van andere OESO-landen. De cijfers betreffen het jaar 2020/2021.

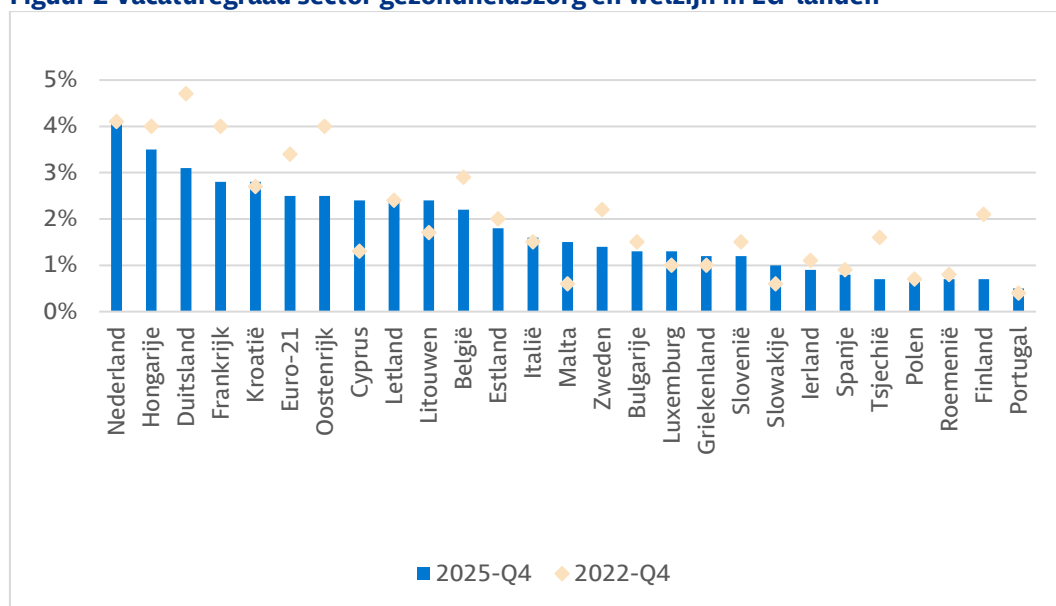
¹⁷ Bron: [Nijmegen Migration Law Working Papers](#), Werkgeversperspectieven op arbeidsmigratie, Radboud Universiteit Nijmegen (2025).

¹⁸ Bron: [Werkgevers focussen meer op personeelsbehoud | UWV](#)

4.2 Krapte in zorg en welzijn internationaal gezien

Een goede maatstaf voor krapte is de verhouding tussen openstaande vacatures en werkloosheid. Per land is deze in hoofdstuk 2 gepresenteerd in figuur 1. Deze spanningsindicator is echter niet per sector beschikbaar, omdat werkloosheid niet per sector wordt gemeten. Daarentegen is wel vergelijkbare sectorale informatie over de vraagzijde van de arbeidsmarkt bij Eurostat beschikbaar, door middel van de vacaturegraad. Dit wordt door Eurostat gemeten als het aantal openstaande vacatures gedeeld door de totale vraag naar arbeid, oftewel de som van het aantal banen en het aantal openstaande vacatures. In Nederland ligt deze vacaturegraad voor de sector gezondheidszorg en welzijn op 4,1%. Dus 4,1% van de totale vraag naar arbeid wordt niet ingevuld of staat open. In 8 EU-landen is deze vacaturegraad 1% of minder. In Nederland staan er ten opzichte van deze landen ruim 4 keer zoveel vacatures open.

Figuur 2 Vacaturegraad sector gezondheidszorg en welzijn in EU-landen

Bron: Eurostat/UWV

Vanuit het ELA-onderzoek *Labour Shortages and Surpluses 2025* zijn er ook indicaties dat er in Nederland relatief veel tekorten zijn en relatief weinig overschotten in de zorgsector. Daarbij is voorzichtigheid geboden in het trekken van conclusies, aangezien de onderzoeksmethodes om vast te stellen of er sprake is van een tekort of overschot per land verschillen (zie paragraaf 3.1 en het ELA-rapport).

Binnen de beroepsklasse zorg- en welzijnsberoepen worden in totaal 43 ISCO-beroepen onderscheiden. In Nederland wordt bij 25 daarvan voor het jaar 2025 een tekort vastgesteld door UWV. Het gemiddelde voor de 28 Europese landen, die rapporteren over tekorten, ligt op 12 tekortberoepen. In Nederland worden er dus voor veel meer zorg- en welzijnsberoepen tekorten vastgesteld. Verder wordt er in Nederland bij geen enkel zorg- en welzijnsberoep een overschot gemeten. Het gemiddelde voor de 25 Europese landen die rapporteren over overschotten ligt daarentegen op 5 overschotberoepen.

Op basis van de Eurostat-cijfers over de vacaturegraad kan worden geconcludeerd dat er in Nederland in de sector gezondheidszorg en welzijn (veel) vaker vacatures openstaan. Bovendien zijn er op basis van de ELA-gegevens over tekort- en overschotberoepen duidelijke indicaties dat in de Nederlandse zorg- en welzijnssector er relatief veel tekortberoepen zijn en weinig overschotberoepen. In paragraaf 4.3 wordt daarom ingegaan op de Nederlandse tekortberoepen en in hoeverre hiervoor overschotten bestaan elders in Europa.

4.3 Overschotten in Europa voor personeelstekorten in Nederlandse zorg en welzijn

In het ELA-onderzoek rapporteren 28 landen over tekorten. In 22 daarvan wordt een tekort vastgesteld voor *medisch specialisten* (zie tabel 7). Nergens in de onderzochte Europese landen wordt een overschot gemeld aan *medisch specialisten*. Een soortgelijke situatie is er voor *huisartsen en basisartsen*. Bij enkele beroepen zijn er veel landen met een tekort en is er één land of zijn er enkele landen waar een overschot wordt gemeld. Dit geldt bijvoorbeeld voor *gespecialiseerd verpleegkundigen* (Finland), *fysiotherapeuten* (Cyprus) of *verzorgenden intramuraal* (Letland, Portugal).

Voor andere zorg- en welzijnsberoepen zijn de tekorten minder sterk verspreid over Europa. Dit geldt bijvoorbeeld voor *inspecteurs veiligheid, gezondheid en voeding, farmaceutisch medewerkers en apothekersassistenten, paramedische beroepen, opticiens, prothese- en tandtechnici en assistenten in de gezondheidszorg.*

Tabel 7 Aantal landen met een tekort en een overschot in de zorg- en welzijnsberoepen (2025)

Beroeps-niveau	ISCO beroep	Aantal landen met tekort	Aantal landen met overschot	Landen met overschot
4	Medisch specialisten	22	0	n.v.t.
4	Gespecialiseerd verpleegkundigen en verpleegkundig coördinatoren	20	1	Finland
4	Huisartsen en basisartsen (niet in opleiding tot specialist)	19	0	n.v.t.
2	Verzorgenden intramuraal	16	2	Letland, Portugal
4	Fysiotherapeuten	15	1	Cyprus
4	Apothekers	13	4	Oostenrijk, Tsjechië, Finland, Letland
3	Verpleegkundigen (geen coördinerende of specialistische taken)	13	0	n.v.t.
4	Tandartsen	12	3	Oostenrijk, Cyprus, Duitsland
3	Laboranten medische diagnostiek en therapie	12	0	n.v.t.
4	Dierenartsen	11	2	Oostenrijk, Letland
4	Audiologen en logopedisten	11	1	Slowakije
4	Psychologen	10	4	België, Griekenland, Portugal, Roemenië
2	Verzorgenden thuiszorg	9	6	Oostenrijk, Tsjechië, Griekenland, Letland, Portugal, Roemenië
4	Specialisten op het gebied van de gezondheidszorg n.e.g.	9	1	Finland
4	Specialisten op het gebied van de milieu- en arbeidshygiëne	8	6	Oostenrijk, Duitsland, Finland, Kroatië, Letland, Slowakije
3	Medisch en pathologisch laboranten	8	2	Tsjechië, Letland
3	Tandartsassistenten en mondhygiënisten	8	2	Oostenrijk, Letland
3	Ambulancepersoneel	8	1	Oostenrijk
3	Medische praktijkassistenten	7	2	Oostenrijk, Luxemburg
2	Assistenten gezondheidszorg n.e.g.	6	6	Oostenrijk, België, Tsjechië, Finland, Letland, Roemenië
3	Prothese- en tandtechnici	6	3	Tsjechië, Finland, Letland
3	Opticiens	6	2	Letland, Slowakije
4	Paramedische beroepen	6	0	n.v.t.
3	Farmaceutisch medewerkers en apothekersassistenten	5	7	Oostenrijk, Tsjechië, Denemarken, Luxemburg, Letland, Portugal, Roemenië
3	Inspecteurs veiligheid, gezondheid en voeding	4	3	Oostenrijk, Letland, Slowakije

Bron: ELA/UWV

Colofon

Uitgave

28 mei 2026
UWV Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1043 DL Amsterdam

Inlichtingen

Michel.vanSmoorenburg@uwv.nl

Auteur

Michel van Smoorenburg

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.

UWV © 2026